

4

ΤΡΟΧΑΙΑ
ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ

Υποθέσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου με ανάλυση

ΛΟΥΗΣ ΠΑΡΛΑΣ

Έκδοση 2 , 2020

4

ΤΡΟΧΑΙΑ
ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ

Υποθέσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου με ανάλυση

ΛΟΥΗΣ ΠΑΡΛΑΣ

Έκδοση 2, 2020

ΤΡΟΧΑΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ 4 – ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ

Επιμέλεια Έκδοσης: Λούης Παρλάς Β.Α. (ΕCΟ)

Copyright © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΙΚΟΝΟΜΟΣ

ISBN: 978-9928-558-33-9

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή ή η
αναμετάδοση του βιβλίου ή μέρους του με
οποιοδήποτε μέσο ή σε οποιαδήποτε μορφή
χωρίς την άδεια του εκδότη

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΙΚΟΝΟΜΟΣ

Τ.Θ. 26527, Λευκωσία 1640

Τηλ. 96 558456

ΤΡΟΧΑΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ 4

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	Ασφαλιστικά συμβόλαια	4
1.1	Υποθέσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου σε σχέση με ασφαλιστικά συμβόλαια	4
1.1.1	Υπόθεση.....	4
1.1.2	Υπόθεση.....	11
1.1.3	Υπόθεση.....	17
1.1.4	Υπόθεση.....	21
1.1.5	Υπόθεση.....	24
1.1.6	Υπόθεση.....	27
1.1.7	Υπόθεση.....	31
1.1.8	Υπόθεση.....	32
1.1.9	Υπόθεση.....	35
1.1.10	Υπόθεση.....	42
1.1.11	Υπόθεση.....	44
1.1.12	Υπόθεση.....	49
1.1.13	Υπόθεση.....	54
1.1.14	Υπόθεση.....	58
1.1.15	Υπόθεση.....	62
1.1.16	Υπόθεση.....	66
1.1.17	Υπόθεση.....	67
1.1.18	Υπόθεση.....	74
1.1.19	Υπόθεση.....	76
1.1.20	Υπόθεση.....	79

1.1.21	Υπόθεση.....	81
1.1.22	Υπόθεση.....	85
1.1.23	Υπόθεση.....	90
1.1.24	Υπόθεση.....	92
1.1.25	Υπόθεση.....	95
1.1.26	Υπόθεση.....	98
1.1.27	Υπόθεση.....	101
1.1.28	Υπόθεση.....	105
1.1.29	Υπόθεση.....	106
1.1.30	Υπόθεση.....	108
1.1.31	Υπόθεση.....	113
1.1.32	Υπόθεση.....	115
1.1.33	Υπόθεση.....	118
1.1.34	Υπόθεση.....	121
1.1.35	Υπόθεση.....	122
1.1.36	Υπόθεση.....	124
1.1.37	Υπόθεση.....	128
1.1.38	Υπόθεση.....	129
1.1.39	Υπόθεση.....	132
1.1.40	Υπόθεση.....	134
1.1.41	Υπόθεση.....	136
1.1.42	Υπόθεση.....	138
1.1.43	Υπόθεση.....	140
1.1.44	Υπόθεση.....	143
1.1.45	Υπόθεση.....	147
1.1.46	Υπόθεση.....	149
1.1.47	Υπόθεση.....	150
1.1.48	Υπόθεση.....	153
1.1.49	Υπόθεση.....	157
1.1.50	Υπόθεση.....	159
1.1.51	Υπόθεση.....	161
1.1.52	Υπόθεση.....	163

1.1.53	Υπόθεση.....	171
1.1.54	Υπόθεση.....	173
1.1.55	Υπόθεση.....	177
1.1.56	Υπόθεση.....	179
1.1.57	Υπόθεση.....	181
1.1.58	Υπόθεση.....	184
1.1.59	Υπόθεση.....	187
1.1.60	Υπόθεση.....	188
1.1.61	Υπόθεση.....	190
1.1.62	Υπόθεση.....	192
1.1.63	Υπόθεση.....	193
1.1.64	Υπόθεση.....	195
1.1.65	Υπόθεση.....	197
1.1.66	Υπόθεση.....	199

1 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ

1.1 Υποθέσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου σε σχέση με ασφαλιστικά συμβόλαια

1.1.1 Υπόθεση

ΠΟΥΓΓΙΟΥΡΟΥ, Δ: Στις 20/7/2002 ο χχχ Μακρίδης ενώ οδηγούσε το αυτοκίνητο με αρ. εγγραφής χχχ χ64, ιδιοκτησίας του εφεσίβλητου, ενεπλάκη σε δυστύχημα με το όχημα με αρ. εγγραφής χχχχ53 προκαλώντας του ζημιές και έξοδα ύψους Λ.Κ.5.817,80 (το ισόποσο των €9940,30). Κατά το χρόνο του δυστυχήματος η Λαϊκή Ασφαλιστική Εταιρεία Λτδ/εφεσείουσα παρείχε ασφαλιστική κάλυψη στο αυτοκίνητο του εφεσίβλητου δυνάμει Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου, όπου ο Μακρίδης δεν συμπεριλαμβάνετο στους εξουσιοδοτημένους οδηγούς.

Η εφεσείουσα δι' επιστολών της πληροφόρησε τον εφεσίβλητο για την πρόθεση της να καλύψει τη ζημιά του ιδιοκτήτη του άλλου αυτοκινήτου που υπέστη από το δυστύχημα και ότι θα αποτεινέτο στον ίδιο για κάλυψη του ποσού που ήθελε πληρώσει για το σκοπό αυτό, χωρίς όμως να τύχει οποιασδήποτε ανταπόκρισης από πλευράς του. Μετά την καταβολή του πιο πάνω ποσού, η εφεσείουσα καταχώρησε την Αγωγή αρ. 3488/2007 στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας αξιώνοντας εναντίον του εφεσίβλητου/εναγομένου 1 την πληρωμή στην ίδια του ποσού που κατέβαλε.

Η Αγωγή κινήθηκε και εναντίον του χχχ Μακρίδη ως εναγομένου 2, η οποία όμως δεν προχώρησε εναντίον του ενόψει της μη επίδοσης της και εκπνοής του Κλητηρίου.

Η θέση της εφεσείουσας πρωτόδικα, σύμφωνα με την Έκθεση Απαίτησης της, ήταν ότι η ενέργεια της να αποζημιώσει τον ιδιοκτήτη του

άλλου αυτοκινήτου οφείλετο σε νομική της υποχρέωση. Ισχυρίζεται όμως ότι δικαιούτο σε ανάκτηση του ποσού που πλήρωσε, από τον εφεσίβλητο ενόψει της παραβίασης από πλευράς του προνοιών του μεταξύ τους ασφαλιστηρίου συμβολαίου, εφόσον το αυτοκίνητο κατά τον ουσιώδη χρόνο οδηγείτο από πρόσωπο για το οποίο δεν παρείχετο από το συμβόλαιο ασφαλιστική κάλυψη.

Ο εφεσίβλητος με την Υπεράσπιση του αρνείτο κάθε υποχρέωση που προέκυπτε από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο, προβάλλοντας τη θέση ότι από δική της πρωτοβουλία η εφεσείουσα αποζημίωσε τον ιδιοκτήτη του άλλου αυτοκινήτου και ότι ο ίδιος απαλλάσσεται οποιασδήποτε ευθύνης, εφόσον το αυτοκίνητο του οδηγείτο από τον υιό της αδελφής του, που ήταν μια εκ των εξουσιοδοτημένων προσώπων που μπορούσαν να το οδηγούν στη βάση του συμβολαίου, χωρίς όμως τη συγκατάθεση ή την εξουσιοδότηση του ιδίου.

Η Αγωγή προχώρησε σε ακρόαση κατά την οποία δεν προσφέρθηκε προφορική μαρτυρία αλλά διεξήχθη στη βάση μόνο παραδεκτών γεγονότων και αριθμού τεκμηρίων.

Παραθέτουμε κατωτέρω τα παραδεκτά γεγονότα όπως τα είχε καταγράψει στην απόφαση του και το πρωτόδικο Δικαστήριο:

«Παραδεκτά

1. Η ενάγουσα είναι ασφαλιστική εταιρεία νόμιμα εγγεγραμμένη στη Κύπρο και κατά πάντα ουσιώδη για την παρούσα αγωγή χρόνο παρείχε ασφαλιστική κάλυψη στον εναγόμενο 1 ιδιοκτήτη του οχήματος χχχχ64 δυνάμει ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

2. Ο εναγόμενος 1 κατά τον επίδικο χρόνο ήταν ιδιοκτήτης του οχήματος χχχχ64 και με βάση ασφαλιστήριο συμβόλαιο με αρ.3701-χχχχ55 ανανέωσε την ασφάλιση του οχήματος χχχχ64 για την περίοδο 05.07.02-05.07.03.

3. Οι ενάγοντες παρείχαν ασφαλιστική κάλυψη στο όχημα χχχχ64 στο οποίο ιδιοκτήτης ήταν ο εναγόμενος 1 δυνάμει της βεβαίωσης ανανέωσης ασφαλιστηρίου υποχρεωτικής κάλυψης με αρ.3701-χχχχ55 στην οποία συμπεριλαμβάνεται η πρόταση ασφάλισης ημερομηνίας 08.12.98 μαζί με το πιστοποιητικό ασφάλισης με αρ.3701-χχχχ55/A1470021.

4. Το ως άνω στην π.3 εν ισχύ ασφαλιστήριο συμβόλαιο και η πρόταση ασφάλισης μεταξύ εναγόντων και εναγομένου 1 διέπεται από τους όρους ασφάλισης ως εμφανίζονται στο έγγραφο με τίτλο Ασφαλιστήριο Μηχανοκίνητων Οχημάτων).

5. Ο εναγόμενος 2 ο οποίος δεν συμπεριλαμβάνετο στους οδηγούς που μπορούσαν να οδηγούν το όχημα με αρ.χχχχ64 ως αυτοί φαίνονται στο πιστοποιητικό ασφάλισης και ενώ δεν εκαλύπτετο από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο, στις 20.07.02 ο εναγόμενος 2 οδήγησε το όχημα με αρ.χχχχ64 και συγκρούστηκε με το χχχχ53 προκαλώντας ζημιές και έξοδα ύψους ΛΚ5,817,80.

6. Ο εναγόμενος 2 φέρει αποκλειστική ευθύνη για την σύγκρουση των οχημάτων με αρ. χχχχ64 και χχχχ53.

7. Οι ενάγοντες στις 20.07.02 παρείχαν ασφαλιστική κάλυψη στο όχημα χχχχ64 στο οποίο ιδιοκτήτης ήταν ο εναγόμενος 1.

8. Οι ενάγοντες απέστειλαν στον εναγόμενο 1 επιστολές ημερ.26.09.02 και 30.08.02 τις οποίες παρέλαβε στις 10.09.02 και 26.11.02 αντίστοιχα.

9. Οι ζημιές και τα έξοδα που κατέβαλαν οι ενάγοντες στον οδηγό και ιδιοκτήτη του οχήματος χχχχ53 ήταν ΛΚ5,817,80 ήτοι €9940,30.»

Στη συνέχεια το Δικαστήριο παρέθεσε αυτούσιο το περιεχόμενο των δύο επιστολών ημερ. 30/8/2002 και 26/9/2002 της εφεσείουσας προς τον εφεσίβλητο, στις οποίες γίνεται αναφορά στα παραδεκτά γεγονότα, που, όπως θα εξηγήσουμε κατωτέρω, θεώρησε βασικές για την εξέταση των επίδικων

θεμάτων. Με την πρώτη επιστολή ημερ. 30/8/2002 η εφεσείουσα επιβεβαίωσε την ασφαλιστική κάλυψη από την ίδια του αυτοκινήτου του εφεσίβλητου και ότι ο Μακρίδης δεν ήταν μεταξύ των εξουσιοδοτημένων οδηγών. Πληροφορούσε περαιτέρω τον εφεσίβλητο για την υποχρέωση της να καλύψει τη ζημιά του άλλου αυτοκινήτου στη βάση του μεταξύ τους ασφαλιστηρίου συμβολαίου, του Νόμου και του Ταμείου Ασφαλιστών Μηχανοκινήτων Οχημάτων με επιφύλαξη των δικαιωμάτων της και ότι θα απαιτούσε από τον ίδιο ανάκτηση οποιουδήποτε ποσού ήθελε πληρώσει. Συνεχίζει δε στην επιστολή ότι το άλλο αυτοκίνητο, σύμφωνα με εκτίμηση, υπέστη ολική καταστροφή και μόλις είχε μια ολοκληρωμένη εικόνα και επί των σωματικών βλαβών του οδηγού θα επανέρχεται, ώστε να φροντίσει ο εφεσίβλητος την πληρωμή του ποσού. Ακολούθησε η επιστολή ημερ. 26/9/2002 όπου η εφεσείουσα πληροφορούσε τον εφεσίβλητο ότι είχε καταλήξει σε συμφωνία καταβολής αποζημιώσεων στον ιδιοκτήτη που ήταν και ο οδηγός του άλλου αυτοκινήτου ύψους Λ.Κ.6.250,00, ποσό που προτίθετο να πληρώσει προς πλήρη και τελική διευθέτηση των αξιώσεων του τελευταίου από το επίδικο δυστύχημα. Και οι δύο επιστολές περιείχαν στο τέλος σημείωση ότι αποστέλλοντο με πλήρη επιφύλαξη των δικαιωμάτων της εφεσείουσας. Οι επιστολές αυτές, σύμφωνα με τα παραδεκτά γεγονότα, παραλήφθηκαν από τον εφεσίβλητο η μεν ημερ. 30/8/2002 στις 10/9/2002, η δε ημερ. 26/9/2002 στις 26/11/2002. Αμφότερες παρέμειναν αναπάντητες.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο με παραπομπή στους σχετικούς όρους του ασφαλιστηρίου συμβολαίου επί των οποίων στηρίζεται το αγωγήσιμο δικαίωμα της εφεσείουσας και οι οποίοι κατ' ισχυρισμόν είχαν παραβιασθεί από πλευράς εφεσιβλήτου, προέβη στη διαπίστωση ότι με τον τρόπο που ήταν διατυπωμένη η Έκθεση Απαίτησης, όπως και να διαβάζετο ολόκληρη, «οδηγεί σε ένα και μόνο συμπέρασμα, ότι η μοναδική βάση Αγωγής είναι η ισχυριζόμενη παραβίαση από τον εναγόμενο 1 των όρων του ασφαλιστηρίου

συμβολαίου και όχι η απαίτηση από την ενάγουσα του αξιούμενου ποσού δυνάμει σχετικού δικαιώματος και/ή εξουσίας που της παρέχουν οι πρόνοιες του Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου, ανεξάρτητα της οποιασδήποτε προγενέστερης συμπεριφοράς του εναγομένου 1.»

Μετά την πιο πάνω διαπίστωση έκρινε ότι αυτό που παρέμενε πλέον προς εξέταση ήταν κατά πόσο «ο εναγόμενος 1 παραβίασε τους όρους του ασφαλιστηρίου συμβολαίου, με αποτέλεσμα η ενάγουσα να υποστεί ζημιά του ύψους του αξιούμενου ποσού ή εν πάση περιπτώσει οποιουδήποτε άλλου ύψους ζημιά.»

Με αναφορά σε όρους της Πρότασης Ασφάλισης και στον όρο 2 του Ασφαλιστηρίου Μηχανοκινήτων Οχημάτων, κάτω από τον τίτλο «Εξαιρέσεις», θεώρησε ότι δεν προέκυπτε καμιά υποχρέωση από πλευράς εφεσίβλητου ως προς τον τρόπο που θα έπρεπε να ενεργήσει, ώστε το ασφαλισμένο όχημα του να μην οδηγηθεί από μη εξουσιοδοτημένο πρόσωπο, αλλ' ούτε και πρόνοια που του απαγόρευε να επιτρέψει σε μη εξουσιοδοτημένο πρόσωπο να το οδηγήσει ή του επέβαλλε να λάβει τα δέοντα μέτρα να μην οδηγηθεί από τέτοιο πρόσωπο. Κατέληξε δε το Δικαστήριο, ότι εκείνο που εξαγέτο από τους όρους του συμβολαίου είναι ότι στην περίπτωση που το αυτοκίνητο οδηγείτο από μη εξουσιοδοτημένο πρόσωπο και εμπλέκετο σε δυστύχημα, τότε η εφεσείουσα απαλλάσσεται της ευθύνης να πληρώσει τη ζημιά του άλλου αυτοκινήτου, την οποίαν θα πρέπει να καλύψει ο μη εξουσιοδοτημένος οδηγός.

Μετά τις πιο πάνω διαπιστώσεις του έκρινε ότι την αποκλειστική ευθύνη για κάλυψη των ζημιών από το δυστύχημα έφερε ο εναγόμενος 2, ενώ ο εφεσίβλητος/εναγόμενος 1 δεν παραβίασε κανένα όρο του ασφαλιστηρίου συμβολαίου εξού και η Αγωγή θα έπρεπε να απορριφθεί.

Με την παρούσα έφεση η εφεσείουσα προσβάλλει την ορθότητα της πρωτόδικης απόφασης εγείροντας συνολικά δέκα λόγους έφεσης. Οι λόγοι

έφεσης 1 και 2 είναι συναφείς και έχουν ως κύριο άξονα την παράλειψη του Δικαστηρίου να εξετάσει κατά πόσο η εφεσείουσα είχε νομικήν υποχρέωση να αποζημιώσει τον άλλο οδηγό στη βάση του Νόμου 96(1)/2000. Οι λόγοι αυτοί σχετίζονται επίσης και με τους λόγους έφεσης 3 και 4 που αμφισβητούν την ορθότητα της διαπίστωσης του Δικαστηρίου ότι το αγώγιμο δικαίωμα που προέκυπτε από το άρθρο 4 των Όρων του Ασφαλιστηρίου δεν δικογραφείτο και ότι δεν αποδείχθηκε η παραβίαση οποιουδήποτε όρου. Συναφής επίσης με τους 3 και 4 είναι και ο λόγος 5 με τον οποίον αμφισβητείται η ορθότητα της κρίσης του Δικαστηρίου ότι ακόμη και να δικογραφείτο το αγώγιμο δικαίωμα στη βάση του όρου 4, πάλι θα απέρριπτε την Αγωγή.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα και με την εισήγηση του δικηγόρου της εφεσείουσας, ο συνδυασμός της παραγράφου 2 κάτω από τον τίτλο «Εξαιρέσεις που ισχύουν για όλο το Ασφαλιστήριο» των Όρων του Ασφαλιστηρίου Εγγράφου και του στοιχείου 3 στην τελευταία σελίδα της Πρότασης για Ασφάλιση Οχημάτων κάτω από τον τίτλο «Προσοχή: Επισύρεται ιδιαίτερα η προσοχή του προτείνοντος ότι:...» προκύπτει το γεγονός της παραβίασης, από πλευράς εφεσίβλητου του ασφαλιστηρίου συμβολαίου και συνακόλουθα η ευθύνη του εφεσίβλητου για την καταβολή του ποσού που πλήρωσε η εφεσείουσα για κάλυψη της ζημιάς του άλλου αυτοκινήτου.

Παραθέτουμε αυτούσιες τις σχετικές πρόνοιες της Πρότασης Ασφάλισης στις οποίες εμπεριέχεται το στοιχείο 3 που αναφέρεται πιο πάνω:

«Προσοχή: Επισύρεται ιδιαίτερα η προσοχή του Προτείνοντος ότι:

1. Σε περίπτωση μεταβίβασης ή συμφωνίας για μεταβίβαση του οχήματος, η ασφάλιση σας παύει να ισχύει.

2. Απαγορεύεται η μεταφορά παρανόμων επιβατών και ότι αν μεταφέρονται τέτοιοι επιβάτες θα είσαστε προσωπικά υπεύθυνος για οποιαδήποτε απαίτηση που θα εγερθεί σε σχέση με το θάνατο ή σωματικές βλάβες τους.

3. Σε περίπτωση που το όχημα οδηγείται από μη εξουσιοδοτημένο οδηγό ή υπό την επήρεια οινόπνευματος ή φαρμάκων ή ναρκωτικών, είσαστε προσωπικά υπεύθυνος για οποιαδήποτε απαίτηση που θα εγερθεί.»

Αυτό συνάδει και με τη γενικότερη πολιτική που επιβάλλουν οι ασφαλιστικές εταιρείες να καλύπτουν τις ζημιές ανυποψίαστων τρίτων που εμπλέκονται σε δυστύχημα με ασφαλισμένο άτομο και να μην αποφεύγονται οι ευθύνες που αναλαμβάνονται.

Αυτό ακριβώς έγινε στη συγκεκριμένη περίπτωση όπου υποβλήθηκε απαίτηση από τον άλλο εμπλεκόμενο οδηγό στο δυστύχημα για την οποία ενημερώθηκε ο εφεσίβλητος με τις δύο επιστολές της εφεσείουσας στις οποίες δεν υπήρξε οποιαδήποτε ανταπόκριση από πλευράς εφεσίβλητου, αν και του είχαν επιδοθεί, εξού και η εφεσείουσα προχώρησε με τον διακανονισμό της απαίτησης.

Ο τρόπος που πρέπει να ερμηνεύονται οι όροι των ασφαλιστηρίων συμβολαίων υπήρξε αντικείμενο εξέτασης στην πρόσφατη υπόθεση **XXX XXX Λιπερή, υπό την ιδιότητα του ως διαχειριστής της περιουσίας του αποβιώσαντος Ελευθερίου Γεώργιου Πουντζιουρή τέως εξ Αραδίππου ν. Ecclesiastical Insurance Office PLC κ.ά. ECLI:CY:AD:2019:A329, Πολ. Έφ 42/2013, ημερ. 19/7/2019.**

Παραθέτουμε το σχετικό απόσπασμα από την απόφαση:

«Είναι νομολογημένο ότι τα ασφαλιστικά συμβόλαια ερμηνεύονται όπως κάθε άλλο έγγραφο σύμφωνα με τους κανόνες ερμηνείας σε σχέση βέβαια με συμβάσεις εμπορικού ή καταναλωτικού τύπου. Ο σκοπός είναι να αποδοθεί στο κείμενο και στις λέξεις που χρησιμοποιούνται η πρόθεση των μερών ώστε να ανευρεθεί εκείνη η σημασία που το κείμενο θα μετέδιδε στο συνετό και λογικό άνθρωπο που κατέχει όλες τις πληροφορίες που θα ήταν λογικά διαθέσιμες στα μέρη στην κατάσταση που αυτά ήταν όταν συνομολογούσαν

τη σύμβαση, (**Investors Compensation Scheme Ltd v. West Bromwich Building Soc. (1998) 1 W.L.R. 896**).

Η έφεση επιτυγχάνει. Εκδίδεται απόφαση υπέρ της εφεσείουσας και εναντίον του εφεσίβλητου για το ποσό των €9.940,30 (το ισάξιο σε Λ.Κ.5.817,80) πλέον νόμιμο τόκο. Σ' όσον αφορά τα έξοδα πρωτοδίκως και κατ' έφεση, ακολουθούν το αποτέλεσμα και επιδικάζονται υπέρ της εφεσείουσας και εναντίον του εφεσίβλητου όπως αυτά υπολογιστούν από τον Πρωτοκολλητή και εγκριθούν από το Δικαστήριο.

Δείτε εδώ την απόφαση στο cylaw [ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΕΣΗ ΑΡ. 194/2013](#)

[ΛΑΪΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ v. xxx ΒΛΑΧΟΥ , ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΕΣΗ ΑΡ. 194/2013 , 25 Οκτωβρίου 2019](#)

1.1.2 Υπόθεση

ΝΑΘΑΝΑΗΛ, Δ.: Είναι νομολογημένο ότι τα ασφαλιστικά συμβόλαια ερμηνεύονται όπως κάθε άλλο έγγραφο σύμφωνα με τους κανόνες ερμηνείας σε σχέση βέβαια με συμβάσεις εμπορικού ή καταναλωτικού τύπου. Ο σκοπός είναι να αποδοθεί στο κείμενο και στις λέξεις που χρησιμοποιούνται η πρόθεση των μερών ώστε να ανευρεθεί εκείνη η σημασία που το κείμενο θα μετέδιδε στο συνετό και λογικό άνθρωπο που κατέχει όλες τις πληροφορίες που θα ήταν λογικά διαθέσιμες στα μέρη στην κατάσταση που αυτά ήταν όταν συνομολογούσαν τη σύμβαση, (**Investors Compensation Scheme Ltd v. West Bromwich Building Soc. (1998) 1 W.L.R. 896**)

Σε περίπτωση όρων στους οποίους εντοπίζονται αντιφάσεις ή αμφιβολίες, ο εφαρμοστέος κανόνας είναι ο κανόνας ερμηνείας του κοινοδικαίου «*verba chartarum fortius accipiuntur contra proferentem*», ήτοι, τυχόν αμφιβολίες ή ασάφειες επιλύονται εναντίον του μέρους που ετοίμασε το κείμενο. Ο κανόνας είναι συνδεδεμένος με τον άλλο γνωστό

κανόνα ότι εκείνος ο διάδικος που βασίζεται σε εξαιρέσεις ή όρους που περιέχουν εξαιρέσεις, μπορεί να επιτύχει μόνο εάν η έννοια που αναδύεται είναι καθαρή ως αποτέλεσμα μιας λογικής ερμηνείας του όρου, (**MacGillivray on Insurance Law** 11^η Έκδ. σελ. 309-311, παρ. 11-033 μέχρι 11-036). Αυτό διότι οι όροι ενός συμβολαίου ετοιμάζονται από τους ίδιους τους ασφαλιστές και έτσι ο κανόνας είναι ότι πρέπει να ερμηνεύονται με αρνητική διάθεση και εναντίον τους, (**Raul Colinvaux: The Law of Insurance** 5η Έκδ. σελ. 37, παρ. 2-10).

Ο αποβιώσας είχε συνολογήσει δύο ασφαλιστικά προς όφελος του συμβόλαια. Το ένα με την Alico American Life Insurance Company, Τεκμήριο 3, και το άλλο με την Ecclesiastical Insurance Office Plc, Τεκμήριο 11. Το πρώτο κάλυπτε, μεταξύ άλλων, θάνατο από ατύχημα στο ποσό των ΑΚ20.000 και, μετά από προσθήκη, και μηνιαία σύνταξη εκ ΑΚ200 στη σύζυγο του αποβιώσαντος, εφ' όρου ζωής. Το δεύτερο κάλυπτε, μέσω του αντιπροσώπου της Ecclesiastical, G.A.P. Vassilopoulos Ltd, διά συμβολαίου ομαδικής ασφάλισης, ποσό ΑΚ50.000 για θάνατο, σωματική βλάβη, κλπ.

Το συμβόλαιο της Ecclesiastical περιείχε τον εξής όρο:

«Η Εταιρεία τηρουμένων των όρων, εξαιρέσεων και διατάξεων που περιέχονται στο παρόν ή οπισθογραφούνται σ' αυτό θα πληρώσει στον Ασφαλισμένο ή τους νόμιμους διαχειριστές της περιουσίας του το/τα Ωφελήματα που αναφέρονται στον Πίνακα εάν κατά την περίοδο ασφάλειας, ο Ασφαλισμένος υποστεί σωματική βλάβη που προξενείται από βίαια, τυχαία, εξωγενή και ορατά αίτια και που έχει σαν αποτέλεσμα, άμεσο και ανεξάρτητο από οποιαδήποτε άλλη αιτία σε διάστημα δώδεκα ημερολογιακών μηνών, το θάνατο ή ανικανότητα ή περιορισμό σε νοσοκομείο ή έξοδα.»

Το συμβόλαιο της Alico περιείχε όρο για τον «τραυματισμό» ως εξής, στον οποίο και βασίστηκε η υπεράσπιση, παράγραφος 4, για να αποποιηθεί της ευθύνης:

« **Τραυματισμός** » οπουδήποτε χρησιμοποιείται στο παρόν έντυπο σημαίνει σωματικό τραυματισμό από ατύχημα επισυμβάν ενώ το παρόν έντυπο βρίσκεται σε ισχύ για τον Ονομαζόμενο Ασφαλισμένο του οποίου ο τραυματισμός αποτελεί την βάση της απαίτησης, και συνεπαγόμενο, άμεσα και ανεξάρτητα από όλες τις άλλες αιτίες, σε καλυπτόμενη από το συμβόλαιο απώλεια.»

Τα γεγονότα που οδήγησαν στην έγερση της διαφοράς και συνακόλουθα στις δύο αγωγές πρωτοδίκως έχουν σε συντομία ως εξής: ο αποβιώσας, ο διαχειριστής της περιουσίας του οποίου ανέλαβε να εγείρει της αγωγές εναντίον των ασφαλιστικών εταιρειών, οδηγώντας το όχημα του στις 29.10.2018, απώλεσε τον έλεγχο του οχήματος με αποτέλεσμα να συγκρουσθεί διαδοχικά με σταθευμένο όχημα και στη συνέχεια με φωσφορούχο κώνο και εν τέλει ακινητοποιήθηκε. Ο αποβιώσας, σύμφωνα με τη μαρτυρία, έφερε ζώνη ασφαλείας και όταν τον πλησίασε άτομο που κινείτο στο δρόμο, ο Μ.Ε.2, ήταν μελανιασμένος και ανέπνεε δύσκολα. Δεν εντοπίστηκαν αίματα. Ειδοποιήθηκε ασθενοφόρο, αλλά την ώρα που τον παρέλαβε, το άτομο δεν ανέπνεε και του έγιναν μαλάξεις από τους νοσοκόμους αρχίζοντας από την ώρα που ο αποβιώσας ήταν ακόμη στο όχημα του.

Το ζητούμενο στη βάση των πιο πάνω γεγονότων ήταν κατά πόσο υπό τις συνθήκες, ο θάνατος καλυπτόταν από τα αντίστοιχα ασφαλιστικά συμβόλαια.

Είναι αναγκαίο να προστεθεί ότι ουδείς ισχυρισμός υπήρξε από πλευράς των ασφαλιστικών εταιρειών ότι ο αποβιώσας είχε εν γνώσει του, ή,

εν γνώσει των εταιρειών, οποιοδήποτε ιατρικό πρόβλημα καρδίας ή παρακολουθείτο για τέτοιο πρόβλημα.

Επομένως ορθά δεν είχε τεθεί ζήτημα είτε απόκρυψης πληροφοριών, είτε αποσιωποίησης δεδομένων που να περιέπλεκαν το όλο θέμα. Οι εφεσίβλητοι είχαν απλώς αρνηθεί ευθύνη. Η μεν Ecclesiastical διότι ο θάνατος προήλθε «μάλλον από ασθένεια» και όχι συνεπεία του «τραυματισμού του σε τροχαίο ατύχημα» (παρ. 7 Έκθεσης Υπεράσπισης), μια ασαφής και μη παραδεκτή τοποθέτηση από πλευράς ισχυρισμών επί γεγονότων, η δε Alico διότι ο θάνατος προήλθε από «έμφραγμα του μυοκαρδίου και/ή θρομβωτική απόφραξη της αριστεράς κατιούσας στεφανιαίας αρτηρίας» και «δεν προήλθε από ατύχημα» (παρ. 5 της υπεράσπισης).

Αποτελούσε όμως ουσιώδες γεγονός ότι ο αποβιώσας όταν ακινητοποιήθηκε το όχημα του, το οποίο σύμφωνα με την αποδεκτή μαρτυρία του xxx Ιακωβίδη, Λοχία xxx, Μ.Ε.1, είχε σε σημείο του δρόμου κινηθεί ανεξέλεγκτα με αποτέλεσμα να συγκρουστεί αρχικά με σταθμευμένο όχημα και στη συνέχεια με φωσφορούχο κώνο, ήταν ακόμη ζωντανός, εφόσον ο xxx Αβραάμ, Μ.Ε.2, ως το δεύτερο άτομο που τον πλησίασε τον είδε να αναπνέει με δυσκολία, καθήμενο στη θέση του οδηγού με προσδεδεμένη τη ζώνη ασφαλείας, λίγο μελανό και χωρίς αίματα. Αυτό συνάδει με τη μαρτυρία της ειδικού παθολογοανατόμου-ιατροδικαστή Ελένης Αντωνίου, Μ.Ε.3, η οποία, μεταξύ άλλων, κατέθεσε ότι ο αποβιώσας έφερε εκχύμωση η οποία έγινε από την πρόσκρουση του στέρνου στο τιμόνι και εφόσον ο οδηγός ήταν ακόμη ζωντανός, δεδομένου ότι οι εκχυμώσεις εμφανίζονται μόνο σε ζώντες.

Τα ασφαλιστικά συμβόλαια του είδους επιβάλλουν, κατά κανόνα, όπως αποδειχθεί ότι η βλάβη ήταν η εγγύτερη αιτία του κινδύνου εναντίον του οποίου είχε γίνει η ασφάλεια. Και συχνά αναφέρεται ότι το δυστύχημα πρέπει να είναι η άμεση ή εγγύτερη αιτία θανάτου ή βλάβης. Στην υπόθεση **In Re**

Etherington and Lancashire and Yorkshire Accident Insurance Co (1909) 1 K.B. 591, το ασφαλιστικό συμβόλαιο κάλυπτε σωματική βλάβη «caused by violent, accidental, external and visible means» (που είναι η ίδια φρασεολογία που χρησιμοποιείται και στα επίδικα συμβόλαια: «που προξενείται από βίαια, τυχαία, εξωγενή και ορατά αίτια»). Ο ασφαλισμένος είχε πέσει από το άλογο του και βρέχτηκε ως το κόκαλο («wet to the skin») και έπρεπε να επιστρέψει στο σπίτι με το άλογο του φορώντας τα βρεγμένα αυτά ρούχα. Ως αποτέλεσμα οι αντοχές του είχαν χαμηλώσει. Υπέστη συνεπώς πνευμονία από την οποία και πέθανε. Αποφασίστηκε ότι η άμεση αιτία του θανάτου ήταν το δυστύχημα και ότι αν το ατύχημα ακολουθείται από οποιαδήποτε φυσιολογικά αποτελέσματα, «. the whole train of events is a proximate cause of the death».

Τα ασφαλιστικά συμβόλαια του είδους επίσης περιέχουν τη φράση, «independently and exclusively of all other causes». Αυτή η φράση που είναι παρόμοια με αυτή που χρησιμοποιείται στα επίδικα συμβόλαια, («άμεσο και ανεξάρτητο από οποιαδήποτε άλλη αιτία»), έχει εισαχθεί στα συμβόλαια από τους ασφαλιστές ως αποτέλεσμα του γεγονότος ότι τα Δικαστήρια είχαν δώσει ευρεία ερμηνεία στις λέξεις «sole cause» και, από την άλλη, στενή ερμηνεία στις λέξεις «intervening cause», ώστε να προσπαθήσουν να περιορίσουν τους κινδύνους που αναλάμβαναν. Όμως στην υπόθεση **Fidelity and Casualty Company of New York v. Mitchell** (1917) AC 592, που ακολουθήθηκε στη συνέχεια από άλλες, το συμβόλαιο κάλυπτε σωματική βλάβη λόγω ατυχήματος που δημιουργείτο «directly, independently and exclusively of all other causes». Ο ασφαλισμένος είχε στο παρελθόν μόλυνση από φυματίωση στον αριστερό πνεύμονα και είχε, επομένως, μια λανθάνουσα φυματίωση στο σύστημα του. Λόγω ατυχήματος κτύπησε τον καρπό του και ενώ στη συνήθη πορεία των πραγμάτων θα ανέκαμπτε σχετικά γρήγορα, η βλάβη προκάλεσε τη φυματίωση να επανέλθει με αποτέλεσμα να καταστήσει τον ασφαλισμένο ανίκανο. Η Δικαστική Επιτροπή του Ανακτοσυμβουλίου αποφάσισε ότι η

ανικανότητα ήταν το άμεσο, ανεξάρτητο και αποκλειστικό αποτέλεσμα από οποιαδήποτε άλλη αιτία και έτσι ο ασφαλιζόμενος μπορούσε να αποζημιωθεί δυνάμει του συμβολαίου. Σημειώθηκε ότι το ατύχημα είχε δύο χωριστές επιπτώσεις, επί τω ότι κτύπησε ο καρπός και την ίδια στιγμή επανέφερε τη φυματίωση. Επίσης λέχθηκε ότι η φυματίωση δεν θα επανερχόταν στην επιφάνεια αν δεν υπήρχε το δυστύχημα.

Η **Jason v. Batten (1930) Ltd** (1969) 1 Lloyd's Rep. 281, την οποία χρησιμοποίησε το πρωτόδικο Δικαστήριο και ανέφεραν ενώπιον του Εφετείου και οι εφεσίβλητοι, είχε διαφορετικά γεγονότα. Εκεί ο ασφαλιζόμενος που υπέφερε από ασθένεια της αορτής είχε αυτοκινητικό δυστύχημα και έξι ημέρες μετά έπαθε θρόμβωση που τον κατέστησε ανίκανο για αρκετές εβδομάδες. Το Δικαστήριο βρήκε ότι το άγχος που συνόδευσε το δυστύχημα επιτάχυνε τη θρόμβωση την οποία θα επάθαινε εν πάση περιπτώσει εντός τριών ετών λόγω της κατάστασης του. Αποφασίστηκε επίσης ότι το ατύχημα δεν ήταν η αιτία της θρόμβωσης ανεξάρτητα από οποιοσδήποτε άλλες αιτίες διότι η κατάσταση της υγείας του ήταν μια συνυπάρχουσα αιτία. Στην προκείμενη υπόθεση δεν υπήρχε γνώση των προβλημάτων της αθηρωματικής πλάκας και ήταν το προηγηθέν ατύχημα που λόγω της συμπίεσης του στέρνου στο τιμόνι δημιούργησε εκείνη την αλυσίδα που προκάλεσε την εξέγκωση των αθηρωμάτων ώστε να επισυμβεί ο θάνατος. Πρόσθετα, ο θάνατος επήλθε ως άμεση συνέπεια του δυστυχήματος, χωρίς να υπήρξε μαρτυρία ότι ο αποβιώσας θα έχανε εν πάση περιπτώσει τη ζωή του. Το αίτιο επομένως («trigerring effect»), ήταν το δυστύχημα. Το δυστύχημα ήταν το άμεσο αποτέλεσμα της απώλειας ζωής εφόσον είχε ως συνέπεια το θάνατο για τους λόγους που έχουν ήδη καταγραφεί ανωτέρω.

Στο βαθμό, επομένως, που οι όροι που έχουν καταγραφεί ανωτέρω επιδέχονται ερμηνείας, αυτή πρέπει να γίνει προς όφελος του εφεσίοντα.

Η έφεση επιτυγχάνει

. Η πρωτόδικη απόφαση ακυρώνεται στο σύνολο της. Εκδίδεται απόφαση υπέρ του εφεσείοντα και εναντίον των εφεσιβλήτων ως ακολούθως:

(α) Στην αγωγή υπ' αρ. 8027/2005, για το ποσό των ΛΚ20.000 ή το αντίστοιχο εκ €34.172,03 πλέον το ποσό των ΛΚ200 ή το αντίστοιχο εκ €347,72 μηνιαίως από 29.10.2003 πλέον νόμιμο τόκο από της εγέρσεως της αγωγής στις 26.10.2005.

(β) Στην αγωγή υπ' αρ. 8028/05, για το ποσό των ΛΚ50.000 ή το αντίστοιχο σε €85.430,07 πλέον νόμιμο τόκο από της εγέρσεως της αγωγής στις 26.10.2005.

Δείτε εδώ την απόφαση στο [cylaw Αγωγές Αρ. 8028/05 και 8027/05](#)

[xxx xxx ΛΙΠΕΡΗ v. . ECCLESIASTICAL INSURANCE OFFICE PLC , Εφεσείων/Ενάγων στις Αγωγές Αρ. 8028/05 και 8027/05 , 19 Ιουλίου 2019](#)

1.1.3 Υπόθεση

ΠΟΥΓΓΙΟΥΡΟΥ, Δ: Στις 8/8/2005 επεσυνέβη αυτοκινητιστικό δυστύχημα στη Λεωφόρο xxx στη xxx όταν το αυτοκίνητο υπ' αρ. εγγραφής xxx το οποίο οδηγείτο από τον S. προσέκρουσε επί του σταθμευμένου αυτοκινήτου υπ. αρ. εγγραφής xxx, ιδιοκτησίας της εφεσείουσας/ενάγουσας. Η εφεσείουσα με την Αγωγή της υπ. αρ. 2264/06 του Επαρχιακού Δικαστηρίου xxx αξίωσε εναντίον του S. αποζημιώσεις για τη ζημιά που υπέστη το αυτοκίνητο της συνεπεία του δυστυχήματος. Αρχικά ο S. εκπροσωπείτο από δικηγόρο που του είχε διορίσει η εφεσίβλητη αλλά σε κάποιο στάδιο ο δικηγόρος απεσύρθη και ο S. διόρισε άλλο. Στις 4/6/2007 εκδόθηκε εκ συμφώνου απόφαση υπέρ της εφεσίβλητης και εναντίον του S. για το ποσό των Λ.Κ.1.756,00, ως ειδικές ζημιές, πλέον τόκους και έξοδα. Κατά το χρόνο του δυστυχήματος το αυτοκίνητο που οδηγούσε ο S. ήταν ιδιοκτησίας της εταιρείας Georgiades Travel Agency Ltd και ήταν